

Ärendenummer
TRV 2025/128778
Motpartens ärendenummer
Fi2025/01806

Dokumentdatum
2026-02-24

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
Diariet
GD-sekreterare
Ärendeberedning GDv
Webb- och projektstöd
ann.fryksdahl@regeringskansliet.se

Svar på remiss gällande rapporten om hantering av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade

Trafikverket lämnar härmed remissvar på utredningens förslag för att underlätta hanteringen av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade. Trafikverket yttrar sig enbart över de konkreta förslag på förändring som framförs i utredningen.

Sammanfattning

Vi instämmer i majoriteten av de förslag som rapporten föreslår avseende bestämmelser om onormalt låga anbud. Vi anser dock att den föreslagna hjälpregeln för att identifiera onormalt låga anbud inte ska införas. Vi anser att eventuella hjälpregler snarare bör återfinnas i den stöttning om praktisk tillämpning som föreslås att åläggas Upphandlingsmyndigheten.

Ändringsförslag och bedömningar

En hjälpregel för att identifiera onormalt låga anbud (avsnitt 5.2.1)

Vi motsätter oss förslaget avseende andra stycket i den föreslagna lydelsen av 16 kap. 7 § LOU och 15 kap. 7 § LUF.

Vi ser flera skäl till att inte införa en sådan hjälpregel som föreslås, exempelvis följande.

Vad som är att se som ett onormalt lågt anbud påverkas av en mängd faktorer och förutsättningar som skiljer sig åt i olika upphandlingar och det är därför inte lämpligt att slå fast en gräns som ska gälla för alla upphandlingar. Statistik över Trafikverkets upphandlingar och inkomna anbud visar att hjälpregeln så som den är utformad i förslaget sällan kommer att bli tillämpbar för att underlätta hanteringen av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade, utan snarare kan bli ett hinder.

Ärendenummer
TRV 2025/128778
Motpartens ärendenummer
Fi2025/01806

Dokumentdatum
2026-02-24

Trots det Konkurrensverket skriver om att hjälpregeln inte skulle hindra att anbud förefaller vara onormalt låga av andra skäl så riskerar regeln att – i motsats till det uttalade syftet med ändringsförslagen – göra uppförsbacken än längre för upphandlande organisationer som anser att ett anbud är onormalt lågt i det fall anbudet inte är 30 procent lägre än genomsnittet av samtliga anbud.

Själva beräkningsregeln i sig blir också problematisk, eftersom två av tre anbud kan förefalla onormalt låga, men vart och ett av de två anbuden av det skälet inte understiga 30 procent av det genomsnittliga anbudet. Ett anbud kan vidare av olika skäl vara onormalt högt, exempelvis ett i praktiken ”nej tack-anbud”, vilket drar upp det genomsnittliga värdet på ett irrelevant sätt vilket då medför en skyldighet att begära en förklaring för anbud som i själva verket inte är onormalt lågt. Enligt vår erfarenhet är det, till skillnad mot Konkurrensverkets uppfattning (s. 45), aldrig enkelt att vare sig formulera begäran om förklaring eller för leverantör att förklara det lämnade priset på ett tillfredsställande sätt.

Vi ifrågasätter vidare att en sådan hjälpregel skulle skapa transparens och förutsebarhet för leverantörer då dessa inte på förhand kan veta vad genomsnittet av alla anbud kommer att ligga på. Leverantören måste ändå alltid vara beredd på att förklara hur uppdraget ska kunna utföras till angivna priser.

Trafikverket anser att det ska vara upp till den upphandlande organisationen att avgöra när det finns anledning att begära förklaring av ett lågt anbudspris.

För att skapa transparens och förutsebarhet bör upphandlande organisationer få utforma egna regler för när en leverantör ska vara beredd att förklara ett lågt anbud, vilket då kan anpassas till den aktuella upphandlingen och t.ex. avse anbud som understiger upphandlingens uppskattade värde eller beställarens publicerade egenkalkyl med viss procent. Ett annat förslag är att framtagande av hjälpregeln ingår i det förslagna stödet som ges till Upphandlingsmyndigheten (se nedan, avsnitt 5.2.5).

Förtydliganden av det kontradiktoriska förfarandet (avsnitt 5.2.2)

Vi tillstyrker förslaget att det kontradiktoriska förfarandet förtydligas genom 16 kap. 7 - 7 b §§ LOU och 15 kap. 7 - 7 b §§ LUF.

Gällande skyldigheten att precisera vilken del av anbudet som medför att anbudet förefaller vara onormalt lågt anser vi att detta kan bli problematiskt. I vissa fall kan det vara väldigt svårt att precisera vilken del av anbudet som medför att anbudet förefaller vara onormalt lågt, särskilt om enbart ett totalpris begärs in av anbudsgivaren. Ett förslag är att 16 kap. 7 § tredje stycket LOU och 15 kap. 7 § tredje stycket LUF ska ändras till följande. ”I begäran bör den upphandlande myndigheten precisera vilka delar av anbudet som den anser medför att anbudet förefaller vara onormalt lågt.”

Ärendenummer
TRV 2025/128778
Motpartens ärendenummer
Fi2025/01806

Dokumentdatum
2026-02-24

Förtydliganden av förutsättningarna för en tillfredställande förklaring (avsnitt 5.2.3)

Vi tillstyrker förslaget att förtydliga vilken hänsyn som ska tas vid bedömningen av om en förklaring är tillfredställande genom 16 kap. 7 a § LOU och 15 kap. 7 a § LUF.

Vi noterar dock att begreppen *trovärdigt* och *seriöst menat* i sig kan tolkas olika. Förtydligande av dessa begrepp kommer med största sannolikhet ske genom praxis. Vi ser gärna att det stöd Upphandlingsmyndigheten föreslår ta fram kommer att förtydliga dessa begrepp för att underlätta för upphandlande organisationer att tillämpa bestämmelsen.

Utökat stöd i frågor om onormalt låga anbud (avsnitt 5.2.5)

Vi välkomnar förslaget att Upphandlingsmyndigheten ges i särskilt uppdrag att ta fram ändamålsenligt stöd kring den praktiska tillämpningen av bestämmelserna om onormalt låga anbud.

Trafikverket önskar särskilt att ett sådant uppdrag ska inkludera stöd avseende vad som ska beaktas vid bedömningen om onormalt låga anbud och därvid beskriva vilka aspekter som kan vägas in i bedömningen utifrån begreppen *trovärdigt* och *seriöst menat* . Exempelvis bör det, utöver sådant som tas upp i 5.2.3 i förslaget, förtydligas att en leverantörs bristande utförande under avtalstiden i ett tidigare lågt prissatt kontrakt, kan vägas in när leverantören på nytt lämnar ett lågt anbud med samma förklaringar som tidigare. Önskvärt hade också varit om sådant stöd kan utformas utifrån de olika förutsättningarna som föreligger inom respektive bransch.

Vi har motsatt oss förslaget om att införa en hjälpregel i lagtexten avseende om ett anbud ska identifierats som onormalt lågt. Det är vår uppfattning att en sådan hjälpregel snarare bör rymmas i Upphandlingsmyndighetens stöd om praktisk tillämpning. Fördelen med ett sådant förfarande är också att en eventuell hjälpregel kan anpassas till respektive bransch och enklare justeras om det visar sig att den valda gränsen inte återspeglar marknadens agerande.

Införande av en skyldighet att förkasta onormalt låga anbud i samtliga delar av LOU, LUF och LUFS (avsnitt 6)

Vi tillstyrker förslaget att det ska införas en skyldighet att förkasta onormalt låga anbud vid upphandlingar enligt 19 kap. LOU, 19 kap. LUF och 15 kap. LUFS samt upphandlingar över tröskelvärdena enligt LUFS.

Vi instämmer i förslaget och anser att det finns goda skäl att bestämmelser både ovan och under tröskelvärdena hanterar onormalt låga anbud på samma sätt.

Ärendenummer
TRV 2025/128778
Motpartens ärendenummer
Fi2025/01806

Dokumentdatum
2026-02-24

En begränsning för allmän förvaltningsdomstol att endast kunna beakta vad leverantören vid anbudsprövningen har framfört som förklaring till det låga anbudet (avsnitt 7)

Vi tillstyrker förslaget att det ska införas en bestämmelse i 20 kap. 5 e § LOU, 20 kap. 5 e § LUF och 16 kap. 5 e § LUFs om att domstolen som huvudregel inte ska ha möjlighet att beakta förklaringar av misstänkt onormalt låga anbud som lämnas först vid en överprövningsprocess.

Beslut och samråd

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit verksjurist Annica Bengtsson och Hanna Engvall, Juridik och planprövning. Samråd har skett med Juridik och planprövning, Inköp och Logistik samt delar av Investering. I den slutliga handläggningen har chefsjurist Jennie Magnusson, Juridik och planprövning deltagit.

Roberto Maiorana
Generaldirektör

Annica Bengtsson
Verksjurist

annica.bengtsson@trafikverket.se
Direkt: +46 (0)10 123 63 48
Mobil: +46 (0)72 566 80 33

Hanna Engvall
Verksjurist

hanna.engvall@trafikverket.se
+46 (0)10 123 96 45
+46 (0)70 007 11 00

Trafikverket

Adress: 781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2025/128778, Motpartens ärendenummer Fi2025/01806, Dokumentdatum 2026-02-24, Dokumenttyp UPPLADDAT DOKUMENT. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.